

Vedlegg 1:

Fakultetenes forslag, samt forvaltningsutvalgenes og Utdanningsutvalgets uttalelser.

**FAKULTETENES FORELIGGENDE, FORELØPIGE KONKRETE FORSLAG TIL
ENDRINGER I STUDIEPROGRAMPORTEFØLJEN 2010/2011 – RUNDE 1**

HF-FAKULTETET

-M.Phil.-programmet i maritim arkologi foreslås lagt ned,
men fagtilbudet videreføres som spesialisering innenfor eksist. masterpr. i arkeologi

-Bachelor-programmet i middelalderkunnskap foreslås lagt ned,
men det tverrfaglige tilbudet ønskes videreført som spesialisering innenfor aktuelle eksisterende masterprogram

-I hht S-saksvedtak 25/09 er følgende EM-søknader (fellesgrader) oversendt fra Rektor pr. EM-søknadsfristen 30.04.09:

-European Master´s Course in Choreomundus – International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage.

Konsortiets samarbeidspartnerer er foruten NTNU University of Roehampton-Storbritannia, Université Blaise Pascal (Clermont-II)-Frankrike og University of Szeged-Ungarn.

Koordinatorinstitusjon: NTNU.

Ny søknad 2009, jf S-sak 68/08.

-HF-fakultetets eksisterende EM-masterprogram i Applied Ethics i samarbeid med Universitetet i Linköping-Sverige og University of Utrecht-Nederland tillates omsøkt videreført og utvidet med University of Stellenbosch i Sør-Afrika som nytt fullverdig konsortiemedlem, og vil følgelig bestå av fire institusjoner i perioden 2009-2013.

Jf S-sak 89/05.

Koordinatorinstitusjon: University of Utrecht.

Utvidelse av konsortium og ny søknad om videreføring 2009.

-HF-fakultetet ved Program for anvendt etikk tillates å søke om ph.d.-Erasmus Mundus innen Applied Ethics; Erasmus Mundus Doctorate in Applied Ethics, i samarbeid med Linköping Universitet-Sverige og University of Utrecht-Nederland.

Koordinatorinstitusjon: University of Utrecht.

Ny søknad 2009.

Disse tre programmene vil bli opprettet H-10 dersom konsortienes søknader blir imøtekommet H-09.

Med hensyn til forslaget om ph.d.-EM-fellesgrad er det lagt opp til hensyntaken til landenes ulike Bologna-tilpasninger så langt.

-Forslag om opprettelse av nytt, tverrfaglig toårig masterprogram i audiologi ved NTNU med HF, SVT og IME samt HiST som deltakende parter

Vi viser her til vedlagte forslag av 01.04.09 fra ”Trondheimsgruppen for Audiovitenskap” (vedlagt HF-fakultetets ekspedisjon) som ble sendt til HF, IME, SVT, DMF og HiST.

IME-fakultetet som ved sitt IET-inst. i hht til det foreslåtte fra nevnte audievitenskap-gruppe er tenkt som den største emnebidragsyter anbefaler ikke dette programmet opprettet.

Etter signalene fra Rektor og Styret tilbake til fakultetene etter den foreløpige runde 1-behandlingen må spørsmålet om faktisk opprettelse og endelig avklaring av vertsfakultet foretas ved den kommende, endelige runde 2-fastsettingen H-09 når det gjelder studieprogramporteføljen 2010/2011.

Dersom disse tilbakemeldingene har som konklusjon at Styret er positivt til oppretting programmet anfører HF at fakultetet vil stille seg til disposisjon som vertsfakultet i en etableringsfase. Institutt for elektronikk og telekommunikasjon/IET ved IME-fakultetet ønsker programmet opprettet, men dette anbefales altså ikke av IME. Det vanlige er imidlertid at største emnebidragsyter er vertsfakultet, hvilket altså er IME i henhold til det skisserte forslaget til dette studieprogrammet.

-HF signaliserer videre at fakultetet ved den endelige runde 2 vurderer å foreslå opprettelse av nytt, tverrfaglig masterprogram i Speech and Language in Communication Technology.

IME-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag til nedleggelse.

-Mht audiologi-forslaget og IMEs forslag om ikke imøtekommelse av dette viser vi til ovenforstående under HF samt IMEs kommentarer til dette i IMEs ekspedisjon av 27.04.09.

-Opprettelse av toårig masterprogram i Energi og miljø (parallell til femårig integrert). Støttes av FUS.

-I hht S-saksvedtak 25/09 er følgende EM-søknad (fellesgrad) oversendt fra Rektor pr. EM-søknadsfristen 30.04.09:

*-European Master´s Course in Embedded Computing Systemes/EMECS.
Konsortiets samarbeidsinstitusjoner er foruten NTNU ved IME-fakultetet
University of Kaiserslautern-Tyskland og University of Southampton-
Storbritannia.
Koordinatorinstitusjon: University of Kaiserslautern.
Fornyet søknad fra 2007, jf S-sak 23/07.
Dette programmet vil bli opprettet H-10 ved eventuell imøtekommelse av
konsortiets søknad som ferdigbehandles H-09.*

NT-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag om nedleggelse.

-I hht S-saksvedtak 25/09 er følgende EM-søknad (fellesgrad) oversendt fra Rektor pr. EM-søknadsfristen 30.04.09:

*-European Master's Course in Aqua Mundi/Aqua Mundi.
Konsortiets samarbeidsinstitusjoner er foruten NTNU ved NT- fakultetet University of Gent-Belgia og University of Wageningen-Nederland.
Koordinatorinstitusjon: University of Gent.
Fornyet søknad fra 2007, jf S-sak 23/07.
Dette studieprogrammet startes opp H-10 dersom konsortiets søknad skulle bli imøtekommet H-10.*

AB-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag om nedleggelse.

-I hht S-saksvedtak 25/09 er følgende Erasmus Mundus-søknad (fellesgrad) oversendt fra Rektor pr. EM-søknadsfristen 30.04.09:

*-Reinventing and Exploring Architectural Density and Sustainability/READS.
Konsortiets samarbeidsinstitusjoner er foruten NTNU ved AB-fakultetet University of Lichtenstein-Lichtenstein, Academy van Bouwkunst-Amsterdam Academy of Architecture-Nederland, Sint Lucs School of Architecture-Belgia og University Collegea Dublin-Irland.
Koordinatorinstitusjon: Lichtenstein.
Ny søknad 2009.
Dette studieprogrammet startes opp H-10 dersom konsortiets søknad skulle bli imøtekommet H-09.*

IVT-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag om nedleggelse.

-Ingen foreløpige forslag om opprettelse,
men det er i gang arbeid i forbindelse med nytt 2-årig, internasjonalt masterprogram i fornybar energi/Renewable Energy f.o.m. H-11, men som evt. kan etableres f.o.m. 2010/2011.

SVT-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag om nedleggelse.

-Ingen foreløpige forslag om opprettelse.

Vi viser imidlertid til FULs kommentarer (m/ vedlegg) om blant annet nye årsstudier f.o.m. 2090/2010 (videreutdanning for lærere).

DM-FAKULTETET

-Ingen foreløpige forslag om nedleggelse.

-Ingen foreløpige forslag om opprettelse.

FORVALTNINGSUTVALGENES OG UTDANNINGSUTVALGETS UTTALELSER TIL FAKULTETENES FORSLAG

FUL – FORVALTNINGSUTVALGET FOR LÆRERUTDANNINGENE VED NTNU

I FUL-referatet fra 13.05.09 da forvaltningsutvalget drøftet lærerutdanningene med hensyn til studie-programporteføljen 201/2011 heter det som følger:

”FUL vurderte i sitt møte 13.05.09 *lærerutdanningene med hensyn til studieprogramporteføljen for studieåret 2010/2011*, og konstaterte at fakultetene foreslår videreføring av eksisterende portefølje uten forslag om verken nedleggelse eller nyoppsettelse. FUL slutter seg til dette.

Innføringen av en eventuell ny modell for de femårige lektorutdanningene fra og med 2010/2011 vil da medføre at den nye strukturen kun omfatter 1. årskurs i dette studieåret. FUL registrerer at arbeidsgruppa som forvaltningsutvalget initierte for å se på opplegget for spredning av PPU-delen gjennom hele det femårige studieløpet er godt i gang med sitt arbeid.

FUL vil understreke at det er avgjørende at NTNU parallelt med dette arbeider politisk opp mot sentrale myndigheter for å bedre finansieringen av de femårige lektorutdanningene, slik at hele utdanningen blir finansiert som profesjonsutdanning i samsvar med den eventuelt nye modellen for femårig lektorutdanning.

Samtidig påpeker forvaltningsutvalget at det er viktig at NTNU selv prioriterer økt satsing på lærerutdanningene så langt det lar seg gjøre innenfor universitetets samlede ressursrammer.

Fra høsten 2009 iverksettes et nytt varig og robust system for videreutdanning av lærere i skolen. I den anledning har NTNU utviklet 6 nye årsstudier innen fagene matematikk, fysikk, kjemi, norsk, engelsk og rådgivning. Staten har for perioden 2009 - 2012 kjøpt studieplasser ved NTNU knyttet til matematikk, fysikk, kjemi og rådgivning (jf vedlagte Rektor-brev av 06.05.09).

Fra 2010 vil statens bevilgninger knyttet til oppfølging og veiledning av nyutdannete lærere det første yrkesaktive året økes betydelig. NTNU har siden 2002 deltatt i det nasjonale prosjektet "Oppfølging av nyutdannete lærere", og en kan fra 2010 forvente en sterk økning i etterspørselen av denne tjenesten fra NTNU.

Lærerutdanning er høyt prioritert både nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor gledelig at NTNU har posisjonert seg som en betydelig aktør innen lærerutdanning både internasjonalt (gjennom å lede et stort realfagsdidaktikk - prosjekt, S- Team, knyttet til EUs 7. rammeprogram), og nasjonalt gjennom å ha:

- ledelsen av NFRs forskningsprogram "FOU i praksis"
- ledelsen av Kunnskapsdepartementets prosjekt "Praksis som integrerende element i lærerutdanningen"
- nestlederposisjonen i nasjonalt råd for lærerutdanning

Fra høsten 2009 etableres en nasjonal forskerskole for lærerutdanning med formål å styrke den vitenskapelige kompetansen ved alle norske lærerutdanningsinstitusjoner. Det er store muligheter for at NFR i løpet av kort tid vil gi dette oppdraget til NTNU.”

FUS – FORVALTNINGSUTVALGET FOR SIV.ING.-UTDANNINGEN VED NTNU

Vi viser her først og fremst til FUSs forslag om opprettelse av ny grad *bachelor i teknologi* fra og med 2010/2011. Forslaget innebærer noe vesentlig nytt ved NTNU.

Dette må på høring til fakultetene innen den endelige runde 2 avsluttes.

Dette dreier seg om en overgangsordning der studenter som går på de femårige, integrerte siv.ing.programmene ved slutten av det andre årskurset kan bestemme seg for å gå ut av programmet etter tre år med en bachelorgrad i teknologi (som tenkes etablert med seks ulike fordypninger som fanger opp de fleste av de femårige, integrerte studieprogrammene). Intensjonen med dette er ikke å etablere noen parallell til bachelor-studiene i ingeniørfag ved høgskolene, men i henhold til Bologna-prosessen å legge til rette for studenter som for eksempel vurderer å fortsette med masterstudier utenlands. Både vurdering av forholdet mellom intensjoner og mulige realiteter og andre aspekter ved dette forslaget vil bli noe av det som må belyses nærmere i den kommende høringsrunden når det gjelder dette forslaget.

For øvrig viser vi til FULs samlede uttalelse som er som følger:

”På grunn av oppfølging av rapporten fra den internasjonale evalueringen av sivilingeniørutdanningen ved NTNU i 2008 (”Steinbachrapporten”) og avventing av pågående utredninger er det ikke lagt opp til store endringer i studieprogramporteføljen for sivilingeniørutdanningen for studieåret 2010/2011. NTNU har anmodet KD om å få forlenget prøveperioden for økt opptakskrav i matematikk 3MX/R2 fra videregående skole. FUS konstaterer at ordningen har ført til en merkbar økning i kvaliteten hos opptatte kandidater samtidig som både antall primær søkerne er opprettholdt og kjønnsfordelingen blant søkerne i retning av flere jenter synes å være forbedret.

Videre innføres en ny ordning for ikke-teknologiske emner i studiet benevnt *komplementære emner*, hvor det legges større vekt på emnenes relevans for å bidra til studieprogrammets læringsmål. Fakultetene som gir sivilingeniørutdanning er også anmodet om å vurdere sin studieprogramportefølje i forhold til fakultetets forskningsprofil. Tilbudet om 2-årige internasjonale masterprogram er under stadig vurdering, men det er ikke foreslått noe nytt internasjonalt masterprogram for 2010/ 2011, bortsett fra en fornyet søknad om Erasmus Mundus-program i *Embedded Computer Systems*, hvor det ble sent inn en tilsvarende søknad i 2007.

FUS har to saker å melde til styrebehandlingen av studieprogramportefølje for sivilingeniørutdanningen 2010/2011,

A. Mulig opprettelse av graden *bachelor i teknologi*. Steinbachrapporten peker på behovet for å tilpasse den 5-årige sivilingeniørmodellen mht. å bedre mulighetene for internasjonal utveksling innenfor sivilingeniørutdanningen. FUS oppnevnte derfor en komitee for å utrede dette. Komiteen har lagt fram et forslag om å kunne tilby studenter i den 5-årige utdanningen som ønsker å fortsette på et 2-årig masterprogram ved en annen institusjon, at de kan gå ut av det 5-årige løpet ved å søke seg over til et 3-årig bachelor-program i teknologi innen utgangen av andre studieår, og derved oppnå en formell bachelorgrad etter 3 år som grunnlag for å søke videre utdanning på en 2-årig mastergrad i teknologi ved et annet universitet. FUS behandlet rapporten fra studiestrukturkomiteen i sitt møte 22.april 2009 og gjorde følgende vedtak:

- 1. FUS konstaterer at innstillingen fra studiestrukturkomiteen er et godt grunnlag for å sende saken til fakultetene på høring.**

Komiteen anbefaler at NTNU oppretter en bachelor i teknologi med 6 fordypninger:

1. *Bachelor i teknologi, studieretning Elektro- og datateknikk/
BSc in Electrical Engineering and Computer Science*
 2. *Bachelor i teknologi, studieretning Bygg/
BSc in Civil Engineering*
 3. *Bachelor i teknologi, studieretning Maskin/
BSc in Mechanical Engineering*
 4. *Bachelor i teknologi, studieretning Geofag/
BSc in Earth Sciences Engineering*
 5. *Bachelor i teknologi, studieretning Kjemi- og materialteknologi/
BSc in Chemical and Material Science Engineering*
 6. *Bachelor i teknologi, studieretning Fysikk og matematikk/
BSc in Applied Physics and Mathematics*
2. Rektor anmodes om å sendes rapporten på høring til alle fakultetene ved NTNU, studentorganene og andre berørte enheter. Høringsfrist foreslås satt til 8.juni 2009.
 3. Det anmodes om at det blir gitt en orientering om rapporten i NRT-møtet 15.mai
 4. FUS sender melding til styresaken vedr. studieprogramportefølje om et eventuelt forslag til opprettelse av en 3-årig bachelor i teknologi.
 5. Det tas sikte på å fremme saken til endelig vedtak i NTNUs styre som en del av studieplansaken høsten 2009.
 6. En eventuell bachelor-ordning kan dermed tre i kraft fra og med studieåret 2010/2011.

B. Nytt 2-årig norsk masterprogram i Energibruk og energiplanlegging. FUS har ikke hatt denne saken til formell behandling, men er blitt forelagt forslaget fra saksbehandler ved Studieavdelingen for eventuelle kommentarer.

Praksis har vist at opptaksgrunnlaget fra ingeniørhøgskolene gjør det nødvendig å tilby en annen emnestruktur i masterstudiet for disse kandidatene enn den som er vanlig i de tilsvarende 5-årige programmene (bachelor i ingeniørfag har større andel av anvendte fag, noe mindre av teoretiske basisfag enn de 3 første årene i 5-årig grad). De fleste 5-årige masterprogrammene har derfor tilbudt et alternativt 2-årig masterprogram for disse kandidatene.

Bakgrunnen for foreliggende sak er at da det 5-årige masterprogrammet Energi og miljø ble opprettet i 1997 var det ingen bachelor-utdanning ved Ingeniørhøgskolene som kvalifiserte for opptak til dette mastergradsstudiet. Det ble derfor ikke vurdert som nødvendig å etablere et 2-årig norsk masterprogram i dette fagområdet. Nå er det imidlertid etablert bachelorprogram i Energi og miljø ved flere norske høyskoler, og som nå anmoder om at det også blir tilbudt et masterprogram *Energibruk og energiplanlegging* ved NTNU for disse kandidatene.

FUS anbefaler at NTNU oppretter et 2-årige masterprogram i Energibruk og energiplanlegging i hht. det fremlagte forslaget fra IME-fakultetet.”

UTDANNINGSUTVALGET

Utdanningsutvalget fikk seg forelagt fakultetenes foreliggende, foreløpige forslag i møte 20.05.09, og Utdanningsutvalget anbefalte at alle disse følges opp og bringes videre til Rektor for videre oppfølging.